

L'ALT EMPORDÀ

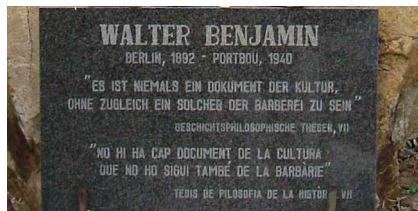
Text i foto > JOAN FERRERÓS

Vida de frontera | Després del que va passar a Polònia i a Espanya (que es passen les lleis i normes europees per l'arc de les respectives constitucions), això que les fronteres han desaparegut ja no s'ho deu creure ningú. A la població fronterera més notable que tenim a la província de Girona, els francesos, posem, travessen la ratlla que diuen que no hi és per comprar-hi tabac, sexe, licors...; els camioners s'hi aturen expressament; aquell altre hi arbora *outlets* oceànics, etc. I per això la vila de la Jonquera és protagonista sovint d'esdeveniments que els diaris i les teles solen il·lustrar amb la foto del també oceànic prostíbul més gran d'Europa (publicitat gratuïta que en fan els mitjans). En parlem perquè un dels darrers episodis dona per a una pel·lícula d'assassinats de Carles Porta. Un camioner perd l'orems per una camionera; ella el carabasseja fins i tot al Facebook. En l'habitual parada en un restaurant de la «nostra» no-frontera, ella sopa amb altres camioners. El conductor refusat arriba, els veu i s'hi acosta; la pretén malgrat tot, torna a ser repudiat i llavors li etziba: «Se't pixerà a sobre, ets un drap». Els col·legues de la dona s'enfronten a crits amb el descarat i ell els enregistra mentre els amenaça de mort. Llavors fuig, però torna, hi ha una batussa, clava un ganivet al cor d'un dels xofers, que es mor, en fereix un altre, fuig amb el seu vehicle, i un tercer que no ha rebut l'encalça i finalment la policia el deté. Tots són romanesos i es veu que, allà, dir *drap* a una dona és tant com dir-li *puta*. Alcoholèmia, atestats, declaracions, jutges...

Una casa per a Walter Benjamin

Les poques i desgraciades hores que el filòsof alemany va passar a Portbou (on es va suïcidar, impotent), han fruitat —que diria el cursi durant la restauració borbònica de 1975— en iniciatives que honoren la memòria del fugitiu del nazisme que no va trobar ajut, ans al contrari, a l'Espanya d'acabada la guerra. Al cementiri dignificat hi ha una placa que recorda Benjamin, i s'hi va

posar el memorial *Passatges* de Dani Karavan, que també era jueu, que en reivindica la figura i el llegat. A més, s'hi fa l'Escola d'Estiu Walter Benjamin, que l'any passat va arribar a la sisena edició, i ara els arquitectes Jordi Pigem i Joan Falgueras han projectat la futura reforma de l'edifici que havia acollit l'escola i l'antic ajuntament de Portbou, que, patrocinat per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, esdevindrà la Casa Walter Benjamin. Serà el centre d'estudis i recerca per a la difusió, la promoció i la comprensió d'aquesta figura universal, a més d'un nucli promotor i defensor dels valors ètics i de la modernitat, de la identitat europea i de la cultura de la pau en la societat actual. Memòria de la frontera i l'exili, contindrà el fons bibliogràfic de Walter Benjamin, ara propietat de la Fundació Angelus Novus, que porta el nom del quadre de Paul Klee que fascinava el malaurat filòsof.

>> Placa que recorda Walter Benjamin a Portbou.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

L'espai fantasmagòric de Ràdio Liberty

El 22 de març de 2006 es van fer caure, mitjançant explosions controlades, les antenes de Ràdio Liberty, l'emissora que el govern dels Estats Units va ordenar construir a la platja de Pals amb la missió d'emetre propaganda nord-americana als països comunistes. I això va fer des del 23 de març de 1959 fins al 25 de març de 2001. L'emissora va ser plenament activa durant la Guerra Freda, però a la dècada dels noranta del segle xx, un cop caigut el teló d'acer, va deixar de tenir sentit i, a poc a poc, va quedar en desús. Les antenes ja no hi són, però hi romanen, degradades i abandonades, algunes estructures i edificacions que havien servit per dur a terme les emissions. I

estan en un espai amb un alt valor natural i paisatgístic. Malgrat que el Ministeri per a la Transició Ecològica (els terrenys són de titularitat estatal) planeja encarregar un projecte tècnic per tirar a terra les edificacions i tornar a naturalitzar l'espai, a hores d'ara no hi ha cap notícia sobre les dates concretes. Les trenta-tres hectàrees que ocupa aquest recinte fantasmagòric són a primera línia de mar, dins dels límits del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. No seria hora de fer el pas definitiu per protegir el terreny de possibles especulacions urbanístiques i adequar-lo per ser visitat? S'hi podrien marcar itineraris de natura i punts d'informació sobre la història i l'evolució del lloc al llarg dels segles, i també sobre l'episodi de la presència nord-americana al litoral gironí i la Guerra Freda, per què no?

>> Estat actual de les antigues instal·lacions de Ràdio Liberty. (Foto: SALVEM RÀDIO LIBERTY)

Amics estrangers del territori

Amics Internacionals de la Costa Brava és una nova entitat que ha sorgit de l'associació SOS Costa Brava, amb l'objectiu d'implicar els estrangers que viuen a la zona del litoral gironí en les accions destinades a preservar-ne els espais naturals. L'associació defineix la nova entitat, que ja té una cinquantena de membres (europeus, nord-americans i sud-americans), com una agrupació de gent que estima el territori on viu, independentment dels seus orígens. La idea és que aquest col·lectiu creixi cada vegada més i que es converteixi en una unitat plenament activa dins l'organigrama de SOS Costa Brava. La iniciativa pot donar encara més projecció internacional a l'associació, que va néixer l'estiu del 2018 com a federació d'entitats de defensa del territori i de lluita contra la invasió urbanística a la Costa Brava. I és una gran notícia, que tot això avanci. Però, a la vegada, és trist que, a aquestes altures del segle XXI, encara hagin de néixer associacions que s'encarreguin de defensar els es-